

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6964341>

***Документаційна база нормативно-правового регулювання
аерокосмічної галузі в Україні***

Лесик С. В., студентка,

*науковий керівник – д-р. наук із соц. ком., професор Шемаєва Г. В.,
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський аерокосмічний інститут»*

Стрімкий розвиток технологій, що відбувається в аерокосмічній сфері, вимагає чіткого та збалансованого законодавчого стандартизування та систематизації, завдяки цьому й відбувається ефективне функціонування галузі. Актуальність дослідження нормативно-правового регулювання розвитку цієї галузі в Україні підтверджується великою кількістю наукових досліджень, присвячених цьому питанню. Нормативно-правове регулювання в аерокосмічній сфері також має базуватися на досвіді передових країн та враховувати світові темпи інноваційного розвитку галузі.

Про важливість і актуальність теми свідчать роботи науковців, у яких розглядаються різноманітні питання законодавчого регулювання аерокосмічної сфери в країні, проблеми та перспективи її розвитку. Окремі аспекти вдосконалення нормативно-правового регулювання аерокосмічної сфери діяльності досліджували у своїх публікаціях І. Андрушко, Є. Лоза, Л. В. Сорока, Т. Л. Шестаковська та інші. Дослідженню теоретичних аспектів розвитку аерокосмічної галузі присвятили свої праці: Ю. Алексєєв, О. Пилипенко, А. Шевцов та інші. Також цій проблематиці присвячена низка нормативно-правових актів України.

Метою дослідження є розкриття особливостей документаційної бази нормативно-правового регулювання аерокосмічної сфери діяльності в Україні.

Для досягнення поставленої мети доцільним є:

- проаналізувати нормативно-правові документи міжнародного рівня в аерокосмічній галузі;
- охарактеризувати основні законодавчі документи, що забезпечують регулювання аерокосмічної галузі на національному рівні;
- розглянути правові акти та нормативні документи, що регламентують аерокосмічну освіту в Україні;
- розкрити нормативно правові документи стратегічного спрямування, орієнтовані на забезпечення розвитку аерокосмічної діяльності в Україні.

При написанні роботи відповідно до поставленої мети та завдань із урахуванням об'єкта та предмета дослідження були використані такі загальнонаукові методи: аналіз, описання, синтез. Метод аналізу – для визначення основних законодавчих документів міжнародного та національного рівня, що регламентують аерокосмічну галузь та розкрити аерокосмічну освіту в Україні. Метод описання дозволяє розглянути основні

документи стратегічного спрямування. Метод синтезу – для формування висновків.

Під час аналізу та розкриття забезпечення аерокосмічної діяльності з'ясовано, що сертифікація й стандартизація космічної діяльності та реєстрація космічних об'єктів – це три взаємозалежні процеси, які встановлюють нормативно-правовий зв'язок держави з суб'єктами реалізації космічної діяльності для забезпечення безпечної, якісної та прогресивної аерокосмічної діяльності в Україні, що повністю відповідає міжнародним і національним стандартам. Документаційне забезпечення правового механізму забезпечення космічної діяльності полягає у вчиненні уповноваженими органами організаційно-публічної діяльності та владно-розпорядчої щодо видачі документів на здійснення законодавчо встановлених окремих видів космічної діяльності та здійснення космічної діяльності суб'єктами господарювання приватної форми власності.

Аерокосмічна галузь впливає на рівень національної безпеки щодо захисту національних інтересів через оборонну здатність держави. Тенденції стратегічного розвитку документаційного забезпечення нормативно-правової бази формують основу для наукоємної аерокосмічної галузі в цілях забезпечення національної безпеки. Основними стратегічними документами є Державна космічна програма України на 2021-2025 роки та Концепція реалізації державної політики у сфері космічної діяльності на період до 2032 року. Ці документи забезпечують створення космічних систем спостереження Землі, упровадження космічних технологій на ринку послуг, фундаментальні та прикладні наукові дослідження у сфері космічної діяльності та розвиток сучасних космічних технологій в Україні, що визначають стратегічне місце держави у світі.

Сучасне документаційне забезпечення нормативно-правового механізму регулювання аерокосмічної галузі України – це сформована нормативно-правова база, яка утворена сукупністю міжнародних норм та доповнена національними зазвичай публічно-правовими нормами (через те, що аерокосмічна діяльність відбувається від імені та в інтересах держави або міжнародного об'єднання). Документаційний зміст такого механізму повинен розкривати всі аспекти можливостей для того, щоб аерокосмічна галузь сприяла здійсненню прориву в інноваційному розвитку національної економіки.

Таким чином, проведене дослідження слугує підставою формування важливих висновків у сфері документаційного регулювання аерокосмічної галузі та наукових досліджень в галузі для інтеграції космічних технологій та інформаційних систем до системи національної безпеки та оборони.